

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфът есе де дое орі не септемврь: Меркзреа ші Сътзгта. — Презмерадіа се фаче дн Сізіі ла еспедігъра фойей; не аффаръ ла Ч. Р. подде, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кьтре еспедігъръ. Прегізіл презмерадіей пентръ Сізіі есте не ан 7. фл. м. к.; еар

N^{ro} 90.

ANUL V.

Сізіі 13. Ноемвріе. 1857.

не о жметате де ан 3. фл. 30 кр. — Пентръ челеглата пьрді але Трансілвані ші пентръ провинціеле дін Монархіе не за ан 8. фл. еар не о жметате де ан 4. фл. — Інсерателе се пьтескь къ 4. кр. шьръл къ слове мичі. Пентръ прінч. ші дері стрьне не за ан 12 ф. не 1/2 ан 6 ф. м. к.

Депешъ телеграфікъ.

* Константинопол, 2 Ноемвріе. Омер Паша плеакъ тьне орі тьлг поімьне ла Bagdad; ачела'ші ва фаче кьлторія престе Александрия ла Bagdad. Патриархъ арменілор грегориані ш'а dat dimissia.

Монархія Австріакъ.

Трансілванія.

Сізіі 13 Ноемвріе. Маіестатеа Са ч. р. Апостолікъ се дндъръ а ordina о редьчере днсемнатъ а стьріі де фадъ а арматеі. Дьпъ „Газ. мілітаръ“ фіекаре компаніе де інфантеріе, інціперіе ші артилеріе се ва днмьдїна къ 25 фечорі; кавалерія греа къ 30 ші чеа зшоаръ къ 40 фечорі дела за ескадрон. Концедїле ачесте днтръ дн актїватате фьръ де а шьна ре, ші прін ачестъ редьчере він дн бьдетъ арматеі не ан зече міліоане фїорїні дн пьстраре. —

Брашіов, 7 Ноемвріе. Зїоа опомасгїкъ а Маіестьдіі Сале Дншпърътесеі ЕЛІСАВЕТА те порочї астьзі а фї мартор ла о сьрбаре солемпелъ. Комітетъл резнїсней фемеілор ромъне дін Брашїов днпрезпъ къ маї тьлте кокоане дін четатеа ачеста ші дін махалалеле фї адзїкндъсе ла Бїсерїка Сф. Адормірі дін четате, дьпъ че ла 9 оре се днченъсе а се слъжі сьжнта Літъргіе де кьтръ Парохъл дін четате Тома Васїліі, парохъл Вонїфатїе Пітіші ші Адміністраторъл Бїсерїчеі сфїнтеі Треїме дін четате аша пьміте гречешті Бартолемеїі Баїлескь, еар дн капъл лор ащ пептїфікат D. тіт. Протопоп Іоанн Петрік; сьв декьрдереа дьмнезеешї Літъргіі сьв фькьт фербїнді рьгьчнї пентръ Маіестьділе Сале днпърътешї, азїрпм поменїнд нечетат ла ектепіі ші ла сфїнтеле дарьрі, апої сьв днкошат дьмнезеїаска слъжбъ къ о рьгьчне фербїнте дін ценъкї пентръ фербїнта сьпътате а дналтеї патроане а резнїсней а Маіестьдіі Сале Дншпърътесеі ЕЛІСАВЕТА; дьпъ каре пьмітъл D. тітъл. Протопоп се адресъ кьтръ чїнсгїтъл Комітет къ кьвптаре віне дотрївігъ, арътнд фолоаселе челе марї че траг орфелїеле дела ачест пьсгїтъл фїлантропїк ші дндемнанд ла днфлорїеа поменїтълї Інстїтут.

Дьпъ сьврьшіреа ачестор, дін ачест сьжнт лъкашъ, комітетъл се дьсе дн корпоре ла президента Резнїсней Дна де Оргїдан знде гратъл зїоа Маіестьдіі Сале, ші тот одатъ хотьрж, ка дн ачестъ пькътъ зї сь се трїміте ші рестъл де ажъторїі дін анъл ачеста. Дьпъ кьт афлаїі дін їзвор сїгьр сьв ші аштерпът мьрїтеї ч. р. Префектьре а Брашіовълї 200 ф. м. к., къ ачea рьгаре, ка сь се трїмітъ дналтеї Локодїнде, спре а се днпърці ла сьтеле де орфане дін тот Ардеалъл, кьрора лі се маї дьсе днкъ врео 400 фл. м. к. тот дн анъл ачеста прін ачест офїчіі дншпърътеск, ші анъме 350 ф. м. к. се трїмесесе днтръ фербїнта кьлторїе а Маіестьділор С. Дншпърътешї прін Ънгарїа че о днтрєпрїлсеръ дн вара трекътъ, ші рестъл де 50 ла орфелїеле де прін Брашіов. — Фрзмос дар де 600 фл. м. к. не ан. Ла тьлте орфелїеле кред къ ачесте лі се ва фї штерс кьте о лаврьтъ їсворжтъ дін сьрчьїе. Не віторїі крескнд капїталъла че сть азї дн ачест фонд песте 16,000 ф. м. к., каре арънкъ за интерес де 800 фл. м. к. дін каре а патра парте сьв 200 ф. м. к. алътържндъсе ла капїтал не лжгъ колектеле анъале, ва родї тот маї тьлг, ші маї тьлте фетїде се вор пзїеа ажътора.

Фїеле тьгьрор пемврелор, бїнефькътоарелор ші ажътътоарелор резнїсней маїа ачеста жертфъ віне прїмітъ днпїнтеа Пьрїнтелві дндьрїлор — Черїзъ сь ле вінекъвінте тоате днтрєпрїнде ріле лор, спре шжгьїереа челор лїпсїді фьжндъші пьме пемьрїторїі ші кале кьтръ фербїре! Ън Брашїов еан.

То ханъ векїі, 30 Октомвріе. Мьестрїа ші дн лъкрїле челе реле хоцешті креште ші не лжгъ тоате днгрїжірїле ші мїжлоачеле де а се днпедєка, днфїндате де стьпьїреа маї дналтъ, тот се маї ївеште дн кьте за лок. Трекънд не аїчі за фост кьръш дін Зернешї кьпїшче материал ла фьбрика де хьртїе къ треї каї ла о трьсъръ, тергьнд трьсъръ, ші фьръ а фї кьръшъл адорміт, і сьв фьрат калъла де делътрї — знде дьпъ о кьржндъ черчетаре а ч. р. жандармарїї пєла каселе днсемпате хоцешті не афьнд дн ачел час нїміка, ащ ретас прєнъс, ші зрпьрїнд ащ афлат калъла Деє Дьмнезеї ажъторїі сь се днцарче ші ачесте!

Къж, 31 Окт. в. Дьпъ кьт се скріе лзі „М. Ф.“ дін Ромїа, аколо дн 4 Октомвріе днтре 5—6 оаре дьпъ амеазї а кьзът днтре тьнет днфрїкошат ші за пьжїт, ка кьнд ар фї фьцїт ла 100 де каре, за метеоролїг токма лжгъ коліва вігеторїзлї де віі, каре дн спаїма са а кьзът дн лешїн. Дьпъ че ачела маї тьрзїі дшї венї дн фїре ші а адъс вестеа дн сат, а ешїт дін сат мїк ші маре къ пошї ші къ дрегьгорїа дн фьрїте ла сьчєла днтьмплєрїї, метеоролїгъла че трьца 32 де пьнді ера алъ, се фькъ дн сь дьпъ че л'а рьдїкат негрїчос. Попоръл чел зїміт пентръ ачеста с'а гръшдїт не лъгъ потарїзл, ка пре лжгъ отъл чел маї їскьсїт дн сат, спре а ле тьлшъчі рара ачеста аръгаре. Прїчєпътъл бьрбат, каре днкъ пз авеа але кьпїндїде патърале, пз'ші шпїз ажъта асфелїі, дькьт къ еспїкареа, къ пєатра ачєєа ар фї „дракъл.“ Тотъші тьлшъчїреа ачєєа де днвъцат п'ар фї сервіт спре віне потарїзлї постър, де пз ар фї лзат-о ла сьпътоаса; де оарече попоръл днгръжат асвара лзі дн аменїнда къ шалтратьрі. Дьпъ ачєєа фь метеоролїгъл рїдїкат ші къ преодїї дн фьрїте дьс сервьтореште дн Бїсерїкъ, де знде дн зрма рапортълї дрегьторїей с'а трїміс прєтърей ч. р. дін Бьлград.

Ънгарїа.

Чева де лъаре а мїнте.

Пєста 3. Ноемвріе в. 1857.

(Днкеїере).

Традїціїле поастрє се днтїнд дн ськълї ші маї децарте. — Мї адък преа віне амінте, къ атънчі кьнд їзтеам сь фїі ші сь акасъ дн патрїа меа, ші днтръ попоръл мєй, ам азїг корїнде (колїнде), адекъ кьпгьрї пентръ сара ажълзлї де Крчьїкн, кьпткндъле тінерїї де агрономї пєла фєрєстрїле оамєнілор салъткнд крчьїкнъл, зїк ам азїг корїнде, дн каре се поменєа пьмєле лзі „Хьдрїан“ ші „Рерїі.“ карїї пз пот фї алції дєкьт „Надрїанус“ зрпъторїзл лзі Трїан, ші „Aurelius“ *)

Ба, — че е маї тьлг, ам азїг дін гьра попорълї повєсте, знде венїа днпїнте „Мьрїш ші „Сьлла“ ші ерщ дескрїшї ка дої Дншпърцї (imperatores romani!) че се бьтеащ лэ о лалтъ. — Ачєстїа пз пот фї алції дєкьт „Marius ші Sulla“ — емълаторїї. — Ачєаста традїціє карєа рекаде къ 2000 де анї маї пзїнте, адекъ дїпколо де колонїсарєа поастръ ачі, арътъ че пьтере марє ащ традїціїле дн вієаца ші карактеръл попорълї ромън.

*) Попоръл ші астьзі стръшътъ не Aurelius in Рерїі

Ачесте леам аззіт, дар атъчїиъ не интересаѣ ка съ ле днсемнез, пентрѣ къ нѣ счїам прецїи днсемнѣтатеа лор, дар акъм сѣм департе де брацѣл попорѣлїи теѣ шї нѣл пот рѣга шї аскѣла, ка съ ми ле маї свѣлѣ одатѣ. Шї Dzeѣ счїе пѣмаї, кѣте ашїѣ маї потеа аззі, шї акѣма а ле днсемна; деакѣ ашїѣ пѣтеа кѣтріера пе тот локѣл пе знде лѣкѣск фрацїї ромѣнї.

Зїк, — традицїїле сѣмт база поесїеї, шї поесїа е база літературеї. Поесїа поастрѣ пѣлѣ акъм е лірікѣ шї епїкѣ, шї пѣмаї че днчепе а днтра дн стадїл де епоеїѣ. — Дзрере! де о сѣтѣ де орї дзрере! къ пої маї тоатѣ поесїа о авем дѣкѣ дн гѣра попорѣлїи, — лѣкрѣ трїст къ е аша ресѣратѣ, шї нѣ о пѣтем кѣпоасче маї де апроане, лѣкрѣ трїст къ нїчї дн 18 секѣлї, дѣкѣ нѣ пеам пѣтѣт скрїе ценеса, карта днѣга де поесїѣ, — дѣкѣ нѣ нї-ам пѣтѣт стрѣоце баладеле шї кѣнтечеле їнтрѣлїи попоромѣнї. —

Ш. „Ромѣнѣл е пѣскѣт поет“ зїче Александри*), поетѣл чел маре ал Молдавїеї, шї ачеаста о шї адевересче къ „поесїеле попорале“ че ле а кѣлес дн гѣра попорѣлїи, шї къ поесїеле сале.

Атѣдїа секѣлї трекарѣ дн віаца попорѣлїи ромѣнї, шї дн секѣлї де маї пѣнте нїтѣнїїа кѣзѣт амїнте, ка съ кѣлеагѣ поесїїле попорѣлїи шї ка съ ле пѣстрѣе ка пе чел маї скѣмт тезаѣр а лімбеї шї літературеї поастрѣ, зїк, нїтѣнїїа і-а кѣзѣт амїнте пѣлѣ дн зеченїл трекарѣ, еперцїосѣлї шї бравѣлї Александри, кареле а фѣкѣт ачеаста, варем шї пѣмаї пентрѣ поесїеле попорале але Молдавїеї.

Знде сѣмт поесїїле попорѣлїи ромѣнї дн Трансїлванїа, Унгарїа Бѣнат шї Бѣковїна кѣлесе дн гѣра попорѣлїи шї репрезентате пѣлїкѣлї ромѣнї? Нїкѣрї! Ної аша пѣдїн грїцїм де тезаѣрл поезїеї поастрѣ, де лімба шї де віаца поастрѣ! Ах! пентсаре, перї дн їнїма отѣлї, шї днтрѣ дн спїрїте некѣрате! Сѣракѣл попор ромѣнї!

Плекѣнд еѣ дн прїнцїїеле шї мотивеле аретате, дндрѣспеск а те адреса, кѣтрѣ опоратѣл пѣлїкѣлї ромѣнї, ка съ бїневоаскѣ амї да аскѣларе шї а лѣа амїнте шїреле теле.

Еѣ мї-ам лѣат дн кѣдет, ка съ днтрѣпрїнд кѣледереа поесїїлор попорале дн Трансїлванїа, Унгарїа, Бѣнат шї Бѣковїна пентрѣ ка съ ле пот репрезента попорѣлїи ромѣнї.***) Idea днтрѣпрїндереї ачестїа дѣкѣ шї дн тотѣнїл д'жогїѣ аппар неїстїнчоасѣ пентрѣ о персоанѣ сїнгѣрѣ. — Аша е!

Знеї персоане е къ неїстїндѣ, фїсїче, пентрѣ ка съ поатѣ кѣтріера тоате колѣѣрїле ачестор провінѣе, е къ неїстїндѣ материалїчесте, пентрѣ къ се потѣск спесе грандїоасе, е къ неїстїндѣ сѣфлетесче, атѣнчї кѣнд респектїва персоанѣ нѣ треѣе съ креѣе, чї съ кѣлеагѣ поесїїле попорѣлїи ачеле че ел ле а креат шї сѣдїнѣт дн 18 секѣлї!

Сѣмт конвїне, къ прекарѣ сѣмгѣр фак ачеаста дн даторїндѣ, пентрѣ атоареа шї опоареа че о порт дн їнїма теа кѣтрѣ попорѣлїи ромѣнї, аша тот ромѣнїл дештеп, каре їзвесче попорѣлїи, лімба шї віаца лїї, шї ва цїнеа де даторїндѣ — аша пе кѣм ва пѣтеа — а те спїрїїні ла днтрѣпрїндереа ачеаста маре, фѣрѣоасѣ шї салѣтарїѣ.

Аша дарѣ дндрѣспеск а те адреса кѣтрѣ опоратѣл пѣлїкѣлї ромѣнї, шї дн спедїе кѣтрѣ пререверенцїї допнї Преодї, опоратїї днвѣѣторїї, амїчї кѣпоскѣдї некѣпоскѣдї, кѣтрѣ тоатѣ їнтелїцїнѣа ромѣнї, ка съ бїневоаскѣ а петрече къ лѣаре амїнте дн прежѣрѣл попорѣлїи, ал аскѣла шї аї скрїе тоате поесїеле попорале че ле кѣпѣтѣ, д. е. традицїї че атїнг релїцїїнеа, кѣм сѣмт

*) О маї зїк ачеаста шї о рекѣпоск дѣкѣ шї стрїпїї.

**) Бїне къ дн сѣѣрїїт се гѣсї днтрѣ фїїї пеамѣлїї пострѣ шї ачела, каре съ факѣ ачеастѣ днтрѣпрїнде салѣтарїѣ шї де аша фолос песїѣе, шї къ атѣта маї бїне, къ кѣт сѣмтем порокошї а салѣга пре зѣлї ка ачела дн персоана зѣлї вѣрват еперцїосе ка D. Марїенескѣ, кареле пе дѣ атѣта сперандѣ пе вїїторїѣ. Ної ї дорїм, ка днтрѣпрїндереа-ї лѣзѣдѣлїл съ фїе коронатѣ къ сѣкѣсѣл чел пѣаї дорїт шї авем депїна сперандѣ, къ пѣлїкѣлї пострѣл ва спїрїїні дн пѣтерїї.

колїнделе дела кѣрѣїнѣ, — традицїї дн віаца попорѣлїи де пе їм-пѣл релѣцїїнїлор лїї къ тѣрчїї, тѣтарїї шї знѣгѣрїї etc., че маї къ сеамѣ вор фї кѣнтечеле стрѣомесчїї, адекѣ баладеле лїї, традицїїнї дешпре вѣрѣдїї попорѣлїи орї дн че класѣ ар фї, — аша кѣнтече де їнїтѣ атороасѣ, кѣнтече дешпре патѣрѣ, шї алте дн-прежѣрѣрї, прекарѣ, верѣзрї де пела пѣнте, верѣзрї де пре фїча (мѣїерї, каре пентрѣ банї пѣжог мортѣл), шї алтеле че зшор се пот кѣлеѣе пела шеѣторїї, данѣзрї, сечерїш шї къ алте окасїнї.

Бїневоїторїїл спїрїїнїторїїѣ, съ ле кѣлеагѣ кѣм поате маї орїцїнале, съ нѣ адаѣе дела сїне нїмїк, нїчї съ ле скїмопосеаскѣ, съ ле дешкрїе кѣрат, шї съ ми ле трѣмїтѣ сѣѣ адреса: „D. Atanasiu Marianu Marıenescu in Pesta, strada Vatiului Nrul 12.“

Бїневоїторїїл трѣмїѣѣтор сѣ днсемне провінѣїа, дїстрїкѣл шї комѣнїтатеа пе знде с'а кѣлес атаре кѣнтек, шї сѣ'шї скрїѣ бїне пѣтеле сѣѣ. — Де те поате кѣрѣа къ спеселе постей, 'л рог, де нѣ, трѣмїтѣ-мї епїстола шї пеплѣтїтѣ.

Еѣ кѣнд вої авеа материал дешѣл де а пѣтеа тїпѣрї зн во-лѣм де поесїѣ попоралѣ дн Трансїлванїа, Унгарїа, Бѣковїна шї Бѣнат, — че спер къ пѣлѣ къ фїнеа лїї Маїѣ вїїторїї воїѣ шї авеа, воїѣ дндреснї а днкѣношїнѣа опоратѣл пѣлїкѣлї дешпре стареа ачестей днтрѣпрїндереї, шї а рѣга пентрѣ пѣтрочїнарѣ.

Днѣжмплѣндѣсе — ка спїрїїнїт де опоратѣ їнтелїцїнѣа ромѣнї — съ їес ла канѣт къ ачеаста днтрѣпрїндере, поесїеле дн во-лѣм се вор днпѣрїї дн патѣрѣ пѣрїї, пентрѣ тоатѣ провінѣїа дешосевї, — вор фї днсемнѣте де знде сѣмт кѣлесе, шї де фїне сѣмт трѣмїсе, шї се вор тїпѣрї къ літере стрѣѣне.

Прецїл волѣмѣлї се ва отѣрѣж кѣм се поате маї модератѣ дн венїтѣл брѣт се вор сѣѣтраѣе спеселе тїнарїлї шї але постей, шї кѣт рѣмїне венїт кѣрат — дѣнѣ о сокоатѣ пѣлїкѣлї — се ва да пентрѣ скоп пѣлїкѣлї, д. е. кѣтрѣ атаѣе фѣндѣїїне ромѣнї.*)

Деакѣ днтрѣпрїндереа теа ва фї спїрїїнїтѣ, аша, кѣт пе'п-четат воїѣ авеа материал модерат трѣмїс, атѣнчї шї дн апїї вїїторїї воїѣ репрезента опоратѣлї пѣлїкѣлї ромѣнї, кѣте зн во-лѣм де поесїе попоралѣ ромѣнї. — Дешпре акѣратѣеа теа 'мї даѣ парола.

Сѣкѣсѣл бѣн атѣрнѣ дела спїрїїнїїреа їнтелїцїнѣї ромѣнїе спїрїїнїїреа е черѣтѣ шї дѣнїтатѣ пентрѣ бѣкѣрїа шї мерїтѣл попорѣлїи пострѣ; — нїменї ва фаче ачеаста пентрѣ мїне, шї еѣ, пентрѣ попор фак. — Интересѣл попорѣлїи пе деовлїгѣ пе тодї асеме-не, шї чел че пѣшї кѣпоасче даторїнда кѣтрѣ попорѣлїи сѣѣ, нѣ се маї пѣшере днтрѣ фїїї лїї.

Ачеаста окасїїне ва арѣта, че поате спера, шї кѣт се поате днкрѣде ромѣнїл дн ромѣнї.

Ѓнїтѣл кѣратѣ зїдеште днтрѣ ної Dzele! !

Ат. М. Марїенескѣ.

N. Пестѣ, 10 Ноѣмвріе. Акѣм кѣпѣтаїѣ „Телеграфѣл“ къ о зї маї кѣрѣнд, дешѣт пѣлѣ ачї; кѣчї акѣм Ардеалѣл къ о зї кѣде маї апроане де ної. Спїрїїлї пропѣшїреї, кареле се vede а пѣтеа днвїнѣе тоате грѣѣтѣїле, шї кареле пѣлѣ акѣм а адсе атѣте лѣкрѣрї мїнѣпате дн пѣфїнѣлї ла фїїнѣлї, дн тоамна аста сѣрѣѣ зн трїѣмф дѣлѣ пе шеѣрїле поастрѣ шї тот їнѣл бѣ-тѣнд дн пѣлїї де бѣкѣрїе дн прїїнї. Дрѣмѣл де фѣр дела Сегедїн пѣлѣ ла Тїмїшоарѣ с'аѣ дешкрїе дн 15 Ноѣмв. к. н. шї чела дела Солнок кѣтрѣ Добрїїн дн 19 Ноѣмв. дн пресенѣїа Днлїїлор Гѣвернаторї де цѣарѣ къ о помнѣ маре. — Се ворѣшете къ пе прї-тѣварѣ сѣ фїе гата шї рѣмѣл кѣтрѣ Орадїа маре, пе тоамнѣ лїнїа Солнок-Арадѣнѣ, шї дела Тїмїшоарѣ пѣлѣ кѣтрѣ Бѣзїамїѣ.

N. Пестѣ, Сѣмт зпеле мїшкѣрї, зпеле феномене дн віаца кѣмѣнїлї а попоарелор, каре прїн евенїреа лор пе орїзонѣл зї-леї, шї дешфѣшїзрареа дѣнѣ фїреа лор днїнїтеа окїлор дештеп-тацїї, — пе пѣтрѣнд тоатѣ фїїнѣа, пе стрѣѣват тоатѣ віаца поастрѣ, пе интересеаѣѣ фѣрѣ месѣрѣ, шї дѣнѣл квалїтатеа лор бѣнѣлї, орї реа, — пе даѣ сперїнѣе дѣлѣ сѣѣ нї ле астрѣкѣлї шї челе

*) Нѣ се поате дешѣл лѣзѣа фѣрѣоасеа їдеѣ а зелосѣлїї жѣне. Нѣмаї аша вом фаче пасѣрї спорнїчї дн пропѣшїреа поастрѣ, дакѣ їнтелїцїнѣа се ва днтрече дн тот кїнѣл а адѣога да спорїреа бїнелїї морал шї ма-терїал а нацїеї поастрѣ мї се ва сїдї дѣнѣ есеплѣлї алтора а днпрѣзлїа къ фїекарѣ днтрѣпрїндере маї мѣлте фолосе.

каре ле ам хръніт, ши венім ла цертэвреа періквлосъ а десперърей. Днѣдѣшъреме ачесте естерне, каре ла пріваді детермінеазъ фіуреа, віаца лор дндівідзаль, сънт ши ла поповаре днтреці семпеле челе безътоаре, дъпъ каре зрмъреште мінтеа есіетінга ачелора, жсдекъ еманціпацізнеа дпн статул патърал, вжрста дп десволтареа сіеші ши градъл інтеллігендеі ла зп попор нзмт.

Деспре асеменеа чева ашіѣ воі а кзвента.

Дпсъ днапнте де тоате ертаре! — Мі-ар фі пост даторінга, маі де мълт — ла тімпзл съѣ, кнд ачелеа ера маі проспете, еар нъ акъм ла адека, кнд доаръ нъ кспрнд дп сіне пічі зп інтерес а ле дптъртъші — Нъ мі датъ воіа де а ме десвіні, кчї те тем де „quis se excusat, se incusat.“

Ашіа даръ — фіндкъ де алтъ парте ачелеа днѣдѣшері дпкъ нъ шіаѣ піердѣт німіка дпн пзтереа лор атрѣгътоаре, ши пентрѣ поі ротъніі сънт дпкъ тот поазе ши прѣспете, ши сіе Dzeѣ дпкъ пълъ кнд вор фі — се ле амінітм.

Маі дезпзлі — дп тіжлокъл верей, — кнд тімпзл е дндатпнат а фі маі фавориторіѣ пентрѣ кълъторіе артїстїче ши десѣтъчїоасе — днтрепрїнсъ ши зп метврѣ ал театрзлі націонал дпн Бъкзрешї — Domнъл Константїн Dіmїtrїade зп асеменеа воіаж прїп церїле стрейне. Сосї ши петрекъ ши дп Песта пѣстръ маі мълте зіле. Ка съ есперїезе чева ши деспре інстїгзтеле пзвїлче де аїчі, днтре алтеле черчетъ дп маі мълте сърї ши театръл націонал магіар, знде персоана лзі — фінд дпвръкат ін костъм націонал роман-орїентал — стърні зп інтерес таре дп пзвїлк, кареле апої аїеве саѣ ши арътат дп інштїгдърїле газетелор магіаре, каре-еспрїмъндъсе кз лоіалїтате амїкавїлъ деспре черчетареа лзі — інтреалтеле рапортаръ ши деспре зп соаре дат дпн партеа театралїтілор магіарї дп опоареа оаспелзі коллегъ. — Дп петреканїа ачeasta аѣ жжкат роль ши зна тімълігъ кз врпзъ, ши зп жккъшїѣ де а театрзлі Тот Шома продъсе салте націонале рошъне, кз зп кзвѣнт D. Константїн Dіmїtrїade фз прїміт аїчі кз оспї алїтатеа кзноскътъ а магіарїлор.

Дпсъ, кнд інштїгдареа ачeasta кам тързїъ деспре автъл оаспе ал постръ, кареле аїчі фадъ кз зпгзрїмеа се пъреа а репрезента віаца театралъ рошънъ, — о дпвъртъшеск: врнд неврнд — дп зрмѣ асоціреї ідеїлор девенї кз кзветъл ла стареа чеа пемълдъшїтоаре, дп каре не афълм пої рошъніі дпнкоаче де Карпадї дп прївїнца ачeasta, ши дп зрмъ днтре свепїне офътоаре днтребаїѣ: Кнд ва венї дпвъртъдїа Мъселор челор влѣнде ши ла пої, карїе не афълм днтро амърїуре спірїгзаль, ка съ не адепът ши пої ініметеле поастрѣ челе сетоасе кз зп нектар маї скъмп, ши съ не хръніт сімдешїнтеле челе роасе ши дпвъртъчїте кз зп пзтрїтѣнт маї свѣлїм? . . . —

Ної, карїе воїм а фї днтрѣ тѣте зрмѣші фамошілор стръмоші се нъ відем режївїнд не стръвзнії пострї Корїоланъл, Сціпіоне, Ізлїз Чесар ши алді мълдї, а кзрора віртъдї лзмеа днтреагъ ши акъма ле адміреазъ? Че вом респнде ла о асеменеа днтреварѣ? . . . О барем свѣлареа чеа сфълтъ, кареа дпкзпзъръ тормінтеле лор пепар фертека ши трезі ка съ не дпплїнім ши пої кіетареа поастръ, ши черїндеме тімпзлзі, ши съ не кондкък дпн зпгзстїмеа спірїгзаль ла зп ларг маї зімвїчіос ши ферїчітор, кчї алтїнтелеа ретънем де лзме! —

Пълъ акъм німіка нъ ам фъкзт дп прївїнца ачeasta. Е дрепт, ла фрадії пострї Брашовенї се івіръ маї дп анъл 1852 орї 1853 о тішкере мігітікъ, кнд прїп о соціетате де ділетандї се ре-продъсъ кам ла 12 пїесе театралѣ: дар де атъчі дпкоаче пікърї врезп семп. Оаре пічі декъм съ нъ пзгем дпнатрїа арта ачeasta, кареа е сора поесїей, каре амъндоае повїлізеазъ сімдешїнтеле, ши пепар дпплънта ізвіре кътръ пої дпшіне, датїтеле, лімба ши літератъра поастръ, — дп тіжлокъл постръ?!!!

Франція.

Дпдлечереа пзтерїлор европене дп прївїнца прїнципателор дзпърене, каре съ фїе прегътїтъ дп Компїегне, аре, дъпъ кзм се ворбеште, де вас зп контрапроїект франчесо-ръсеск, каре ар фї маї зпїонїстїк декът проїектъл лзі Кларендон, даръ тоїзші нъ

се авате мълт дела ачела. — Комїсарїзл французеск дп Бъкзрешї D. de Tалейранд се аштеантъ акъм ла Парїс.

— Дп „Ost. d. Post“ зіче зп кореспондїнте дпн Парїс: Се спзпе, къ аїчі с'аѣ формат зп комїтет пентрѣ сарїжіпїреа дппрезптрїї (прїнципателор), — къ че ар дпсемна ачeasta ши дпн каре елементе есте ачела комъсе, нъ шїѣ спзпе. Де сънт вїне інформат, D. Тъвенел а кълътат днтреварѣ съ се фолосеаскъ де пронзперїле тіжлочігоаре а маї мълтор колеці де аї сїі ши съ пзпъ капът восзтмърїї лзі кз Ресїд Паша.

Търчія.

Деспре стареа дпн Търчія фадъ кз Европа ши деспре прегътїрїле че се фак аколо дп зрмѣ дпгътпмълрїлор дпн прїнципате се рапортеазъ „Gaz. de Colonia“ дпн Константїнопол дто 4. Ноемв. зрмътоареле: „Нъ воїм а пета, къ зра каре маї пайнте ера дп-тоарѣ асвпра Ръсіей, акъма с'а лъїїт, пентрѣкъ Ръсіа а кълътат оаре каре аїадї ши днтре ачїа пре французї, карї дпсзші сїзп, къ еї нъ с'ар фї лзпнат „пентрѣ“ Търчія. Дп днтревареа прїнципателор дзпърене сънт семънаці дпндї де вълзр ши зпїї се тем, къ аколо се ва паште ресвоїѣ скпцерос. Дп сімдъл ачeasta лзкреазъ стъпънїреа търческъ. Еа трїміте черкъларе, каре дпдїреаптъ ла дрептъл еї, даръ нъ неглігъ пічі прегътїрїле. Тоате баталїона-пеле сънт рѣдікате дела 800 фечорї ла 1000. Соїзрїле де арме негрїціте аграсеръ асвпрїле деосевїтѣ атендіе а міністрзлі де ресвоїѣ, ши дпнтре поѣкомъселе баталїонае де вжпъторї маршез мереѣ деспърдъмінте маї марї кътръ Дзпъре.“

Тот ла ачееа фале і се скрїе дпн Віена: Есте кзноскът, къ дп Албанїа с'а дескоперїт о конжърадіе, сїре а къреї черчетаре с'а тръміс анъме о комїсіе дпн Константїнопол ла Скзтарї. Ачееа ш'а дпчелзт акъм лзкрърїле ши се аскълтаръ пълъ акъм маї мълт ка 400 персоане кз прењс. Се спзпе ка сігзр, къ съ се фї прїдс маї мълдї емїсарї сърбештї, карї дпчеркаръ а дпгържта попоръл ши ал дндемна ла непълътіреа дърїлор кзвенїте. Шї дп Боснїа с'а дат дп зрмъ де емїсарї сърбештї, карї лзкреазъ ла рескълареа попорзлзі асвпра семїлїней. Се vede аша даръ, къ компло-тъл дескоперїт дп Белград аре рѣмзрїрї маї ігнїне, декъм саѣ арътат ачеле прїп скрїсорїле дела Белград ши дпн алте локзрї. Кзм къ де алтїнтрелеа дпгържтареа дп Албанїа, Боснїа ши Хердеговїна е фоарте аменїцътоаре, с'а арътат де репедїте орї прїп рапортзрїле офїціоасе але консълїлор де аколо.

— Вестїле дпн Търчія престо тот нъ сънт токма дпмъкзъръ-тоаре. Ла деосевїте пзккте се възъръ сімптоме де пззїнде апархїче, ши партїта търческъ векіе се дештеантъ еаршї. Гзверпвл търческ аре дештъл де лзкръ ши ел трењсе съ дореаскъ кз атъта маї фербїнте, ка рапортзрїле лзі інтернаціонале съ се рењглеазе дп-фїнітїв. Порта вреа ка дп локъл лзі Алі Паша Фад Паша съ спрїжіне не комїсарїзл търческ дпн конгресъл де Парїс. Аленереа ачeasta се жзстїфікъ прїп кзпоштінга чеа акъратъ че о аре дїпломатъл ачeasta деспре прїнципателе дзпърене, знде дънедл петрекъ маї мълдї апї. — Зп телеграм дпн Константїнопол дпкзпошпїндеазъ, къ, мълдътїтъ інтервендіей арїетїноасе а Domнїлор де Вїденъврх ши де Бстенїеф, D. Тъвенел с'а дпшъкат кз Ресїд Паша.

— Вестїле сосїте прїп Трїест дпн Константїнопол ажвпг пълъ ла 2 але кзргътоарей. Аколо маї пайнте де тоате се окъпъ кз прїнципателе дзпърене. Кълъторїа чеа дп прїпъ а прїнципелзі Штїр-беї дпн Бъкзрешї а вѣзът мълт ла окї. Бърватъл ачeasta дпвърдат даръ ши дп інтрїце денрїнс, каре токма дп моментъл де акъм плекъ ла Парїс, а дат Пордїї мълт де кзветаре.

— Соліа рсаскъ а черзт дела гзверпвл търческ, ка съ опреаскъ жзрпалелор, а нъ маї пзвїлка вестї пefаворїтоаре Ръсіей деспре ресвоїзл кзкзасїк, ши гзверпвл търческ а фъкзт ачeasta. Аїчі дпсъ таре контразїче пзртарѣ не каре о кончде чепсзрѣ рсаскъ фїлор еї; пентрѣкъ, дъпъ кзм чїтїм дп „Ost. D. П.“ о кореспондїндъ дпн Odessa рапортеазъ, „къ аколо зп Domн анъме Строгановф дптр'ш шїр де артїкълї, прїп каре ел доведеште ліпса зней аїапде гало-ррессшї, се лзсъ дпкъ ши ла атъта а дпгърї, къ Европа ар тре-вїї съ се дпшартъ днтре доазе расе днтре чеа славїкъ ши чеа

челтикъ; раса църтанъ съ се сілеаскъ а емігра ла Америка, спре рецелерареа лашеі поахе, тэрчї съ треакъ дп Асія шї полонїі ла ржл Ашър, кълї пар фї расъ кзрат славїкъ шї аѣ о вісерїкъ деосевїтъ де чеа оріенталъ.“ ш. а.

Прїнчїпателе дела Дэлъре.

(Длкеїереа декїарърїї дїванълї Молдовеї). Лънд дп прївіре къ ачесте капїтлациї рекзпоск шї дптреск Прїнчїпателор пз пѣтаї прївілеції шї їмвнїтїдї, чї тоате дрептърїле сзверанїтїдїї шї дптре алтеле о окжрмїре неатжрнатъ шї націоналъ, о деплїнъ лїбертате де леїслагїе, прекзм маї кз деосевїре о доведеск арт. I. ал капїтлациїе, длкеїате ла 1511 дптре Сзлтанъ Баїazed П. шї Домнъл Богдан, шї дпоїте дп секолъ ал 17-леа, дптре Сзлтанъ Мзрад шї Домнъл Васїліе Лънз, шї каре зїче анъме: „Поарта кзпоаште пе Молдова де пѣтжнт словод шї несзвс“, шї арт. ал IV-леа ал ачелеїашї капїтлациї, каре ростеште къ: „Молдова ва фї стѣпнїтъ шї окжрмїтъ дзпъ леїле шї ашезїмїтеле сале, фъръ съ се аместече Поарта кът де пзїп.“ Лънд дп прївіре къ трактатъ де Парїс пз пѣтаї къ пѣт ростїт пїмїкъ дп контра векїлор поастре капїтлациї. чї дїп противъ аѣ рекзпоскзт шї аѣ дптрїт Прїнчїпателор о адмїнїстраціе неатжрнатъ шї націоналъ, лїбертате де леїслагїе, о пзтере націоналъ дпартатъ шї зп сїстем дефенсїв спре пзїреа хотарелор шї респїцїереа а орї че пѣвлїрї стрїне, шї дп сѣзршїт о вїтоаре органїсацие комфортъ кз дрептърїле шї кз дорїнде леїеї, пзїндзсе Прїнчїпателе сзв гаранція колектївъ а пзтерїлор сзвскрїїтоаре трактатълї де Парїс. Лънд дп прївіре къ атът дп пзтереа векїлор капїтлациї, кът шї дзпъ стїнълациїе трактатълї де Парїс, дпїндереа вїтоареї органїсациї, черзтъ де требзїнцеле поастре націонале, материале шї морале, пз поате авеа алгъ тѣрїїнїре, декът нежжпїреа дрептърїлор Дп. Пордї анъме пречїсате дп ачеле капїтлациї шї пре каре Ромънїї леаѣ респектат шї ле еор респекта дп тоатъ дптреїшеа лор. Лънд дп прївіре къ, пентрз а пзпе зп капет сзверїнделор, авззвїлор шї дїскордїлор дїп лънтрз, каре аѣ паралїсат тоатъ десволтареа дп деаръ, шї пентрз а прекзрта дпжзрїрїле дїп афаръ, каре аѣ жжпїт автономїа Прїнчїпателор, шї а дпдтродзче зп реїїм де стабїлїтате, де взнъ ржндзвалъ, де паче шї де просперїтате дп Прїнчїпателе ромъне, есте неапзрат де а да о деплїнъ шї дптреагъ дндестзларе требзїнделор шї дорїнделор наїеї. Лънд дп прївіре къ дорїнда чеа маї таре, чеа маї ценералъ, ачеа хрнїгъ де тоате ценерациїе требзїнде, ачеа каре есте сзвлетзл ценерациїе актзале, ачеа каре дпплїнїтъ, ва фаче ферїчїреа ценерациїлор вїтоаре, есте дппрезпареа Ппателор дптрън сїнгзр стат, о дппрезп. каре есте фїреаскъ, леїзїтъ шї неапзратъ, пентрзкъ дп Молдова шї дп Валахїа сзптем ачелашї попор, омонен, їdentїк ка пїчї зп алгъ, пентрзкъ авем ачелаш дпчепзт, ачелаш пзте, ачееаш лїмбъ, ачееаш релїціе ачееаш їсторїе, ачееаш чївїлїсацие, ачелеш їнстїтзїї, ачелеш леїї шї овїчеїзрї, ачелеш тетерї шї ачелеш сперанде, ачелеш требзїнде де дндестзлат ачелеш хотаре де пзїт, ачелеш дзрерї дп требзт, ачелаш вїторїї де асїгзрат шї дпсѣжршїт ачееаш мїсіе де дпплїнїт. Лънд дп прївіре къ ачеастъ дппрезпаре о дорїм пз пентрзка сз ловїм дрептърїле шї сз амерїндзт пачеа алтора, чї пзтаї пентрзка сз асїгзрїм дрептърїле шї пачеа пбстръ, шї къ дїп потрївъ ачеаста дппрезпаре, — ла каре аѣ контрївїт тоате ценерациїе требзїнде, лжкрїнд де а пе да ачелеш їнстїтзїї шї леїї — дпплїнїнд о вїе дорїндъ а наїеї поастре, шї фзкзндзсе пентрз пої зп їсвор де взнъ ржндзїеалъ, де економїе, де легалїтате де дїгнїтате шї де реценерацие ценералъ — прїп дпсзшї ачеаста ар да Д. Пордї шї статзрїлор вечїне о дпкїзшзїре де паче шї де стабїлїтате ла хотареле лор. Лънд дп прївіре, къ дппрезпареа Ппателор есте дпскрїсъ дп кїар їнстїтзїїе актзале, рекзпоскзте де Поартъ, шї анъме прїп арт. 425 кан IX. дїп реглам. органїк, каре ростеште текстзл къ: „Дпчепзтл, релїціа, овїчеїзрїле шї асемзпареа лїмбеї локзїторїлор ачестор дозе Ппате, прекзм шї требзїнцеле дпвелор пзрїї кзорїнд дїп дпсаш дескълекареа лор елементеле недеспзрїїтеї дппрезпзрї, каре с'аѣ дпнедекат шї с'аѣ

дптрзїат пѣтаї де дпжмплїтоареле дппреїзрїрї. Мжнтзїтоареле фолоскрї а ле родзлїе че с'ар паште дїп дптрзїреа ачестор дозе попоаре сзт петгъндзїте.“

Лънд дп прївіре къ, дзпъ протоколъ VI ал конгресзлї де Парїс, консзлтареа дорїнделор цереї аѣ фост мотїватъ маї кз деосевїре де прозпзереа фзкзтъ де к. Валевскї, атїнгїтоаре де дппрезпареа Ппателор. — Лънд дпсз дп прївіре, къ, пентрзка дппрезпареа Ппателор сз продзкъ тот вїделе, че се аштеапт шї дп лънтрз шї дп афаръ, есте требзїндъ де а се їнстїтзл зп гзверн таре стабїл, респектат дп лънтрз де тодї, шї спрїжїнїт дп афаръ де тареа фамїліе а каселор Домнїтоаре; къ зп асемене гзверн пз пї'л поате да реїїмл вїдїос ал Домнїлор електївї шї скїмбзторї, карїї, їсторїа есте марторъ, п'аѣ продзсе де кът апархїе прїп рївалїтїдїе шї амбїдїїе дешїлор шї мзлїлор аспїрандї, слъбзчне шї корзндїе прїп авззврїле шї непотїсмл лор, шї маї алес пѣвлїрї шї ресвеле прїп деспзрїїреа цзрїлор шї прїп сзвзпзереа Домнїлор ла тоате дпрїзрїрїле стрїне. Лънд дп прївіре къ Прїнчїпателе сзт дпсзтато де легалїтате, де стабїлїтате шї де дїгнїтате націоналъ, воїнд а трїї кз дпсаш вїеаца лор, шї къ ачесте пз се пот довзндї декът ре'пторкзндзсе ла векїл прїнчїп ал ередїтзїїеї тронълї, каре дп дпгїле тїмзрї але фзндациїе Прїнчїпателор, шї кїар дп зрта капїтлациїлор, аѣ есїсїат дп фамїліїе лї Pads Negz шї а лїї Bogdan Dragom шї пзїндзсе дп каузл Ппателор дппрезпзте зп Прїндъ стрїн, алес дїнтре дїнастїїе Домнїтоаре але Ехропеї, афаръ де ачеле але статзрїлор вечїне, спре а пз мотїва стрїне дпрїзрїрї. Лънд дп прївіре къ, спре а довзндї зп асемене прїнчїп, менїт де а лїзне зп капїт релелор требзїтлї шї де а прегзтї патрїеї о еръ носъ, ромълїї рензндъ ла дрептл, че аѣ прїп капїтлациї, де ашї адеце сїнгзрї пре шефл статзлї, дпкредїндъ пзміреа Прїндълї стрїн, дпсзшї глорїошїлор монархї, карїї аѣ лзат дп тѣпїле лор соарта Прїнчїпателор. Лънд дп прївіре къ, спре а дптемеїа чеа маї гравлїкъ шї маї їнтїмї легзтзръ дптре поза дїнастїе шї наїїа ромълз, есте требзїндъ ка моштенїторїї Домнїторїзлї сз фїе крескзндї дп дортеме Сзїптеї поастре вїсерїчї а рзсзрїгзлї. Лънд дп прївіре къ пентрзка Прїндълї стрїн сз поатъ дпплїнї тот че ар аштенга дела джпсзл шї деара шї Езропа, есте требзїндъ, ка ел сз фїе дпкзпїзрат де тоате гаранціїе де паче шї де пзтере, шї сз фїе асїгзрат дп контра перїкзлелор дїп афаръ шї дп контра тзрзвзрїлор дїп лънтрз. Къ перїкзлеле дїп афаръ се пот дпльтзра пзтаї прїп негтралїтатеа пѣтжнтъ зї Прїнчїпателор, негтралїтате рекзпоскзт дп прїнчїп прїп арт. 26 шї 27 але трат. де Парїс. Къ тзрзвзрїрїле дїп лънтрз се пот депзрта пзтаї дптрз кът Домнїторїзлї ва къта пзтереа са дп дпсашї деара, шї ва окжрмї дзпъ леїї фзкзте де кътръ дпсаш деара. Лънд дп прївіре къ, дзпъ векїл овїчеїї, пзрзреа шї сзв тоате гзвернеле, пзтереа леїїїтоаре дп Прїнчїпате аѣ фост дпкредїндатъ знеї адзпзрї овїтешїї, каре, маї мзлї сзї маї пзїп, аѣ репрезентат деара. Къ ачеаста адзпзаре пентрзка сз фїе вїне прїмїтъ, пентрзка леїїле вотате де еа сз аївъ тоатъ пзтереа моралъ, еа требзсе се фїе асфелїї комззсъ, дпкзт сз кзрїндъ дп сїнзл еї таате мареле їнтересе але наїеї.

Лънд дп прївіре, дп сѣжршїт, къ дрептърїле Ппателор анъме кзрїнсе дп капїтлациї, шї дппрезпареа церїлор сзв зп прїндъ стрїн шї ередїтарїї, асїгзрат прїп негтралїтатеа пѣтжнтзлї ромънеспк, шї спрїжїнїт прїп о пзтере леїїслатївъ, каре сз кзпрїнде тоате елементеле вїтале але сочїетзїеї, атзпчї вор фї стабїле, атзпчї вор контрївїї кз тоатъ ефїкачїтатеа ла десволтареа націоналъ, моралъ шї материалъ а патрїеї поастре, кънд еле се вор пзпе сзв гаранція атопзтернїкъ шї сазтаръ а марелор пзтер але Ехропеї. Адзпзареа ад-шок а Молдовеї, пзшїнд пе калеа че і с'аѣ прескрїе де кътръ трактатъ де Парїс, ал. дпчепд а рост дорїнделе церїї, — дп фада лїї Dzeї шї а оаменїлор, дп тоатъ кзрїденїа кзцетзлї, неавзнд дп прївіре де кът дрептърїле шї фолосзл наїеї ромъне, декларъ: къ челе дпгїї, челе маї маї маї ценерале шї маї націонале дорїндї але церїї сзт:

(Зрмеазъ челе чїпчї пзкзте арїтате дп Нрзл. 86 ал жзрпалзлїї постръ).